

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jederkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila t. j. vse administrativne stvari.

V Ljubljani 15. decembra.

Azija nam je sicer zelo oddaljena, a dogodki v njeni sredini kolikor toliko uplivajo tudi na evropske razmere in trdi se celo, da se boj za zlati Carigrad mej Rusijo in Anglijo bije v Afganistanu in v Teheranu. Morda je baš to bilo povod, da je te dni nemški učenjak Hellwald odličnemu občinstvu na Dunaji predaval o srednje Azije geografskem položaju. Njegovemu predavanju provzemamo nastopne vrste:

Obširni in dovolj krepki hanati v Hivi, Buhari, Taškendu in Kokandu prišli so hkratu pod oblast Rusije, ki je ondu zmagonosno napredovala in Britanijo, posestnico bogate Indije, vzdržuje v neprestanem nemiru. Angleško časnikaštvo je z najglobokejšim prepričanjem in svečano zatrjevalo, da Evropa ne sme dalje trpeti, da bi šla v Azijo Rusija le za korak naprej. A vse to ostalo je le na papirju.

Anglija sama ne more niti 20.000 mož postaviti na bojišče in to jednostavno zbok tega ne, ker jih nema in tako Rusije na njenem potu ne ovira nihče, razen narave in domačega prebivalstva. Naravne ovire, zlasti po pustinja, premagali so ruski inženirji, druge ovire generali in vojaki. Hellwald, bivši častnik, izražal je občudovanje svoje ruske strategije, ker se v vsej starejši in novej vojnej zgodovini ne nahaja vzgleda, ki bi se mogel primerjati z rusko ekspedicijo v srednjo Azijo.

Rusija pa ni samo umela, podvreči si narode azijske, ona jih tudi umeje asimilovati, česar pa Anglija ne zna. Rusija ima v tem svojo, a vseskozi uspešno taktiko. Najprej napravi mir in red. V verske zadeve se kratko in malo ne meša ter pušča narode v njihovej veri, v starih šegah in zadovoljuje se s pobiranjem davkov. Pravosodstvo pušča, kakor je bilo. Prebivalstvo se brzo spoprijazni z novim redom in ko se prepriča, da se ni ničesar premenilo, da je vse njemu na korist, postane Rusije prijatelj in nihče niti ne misli na prejšnjo barbarsko nezavisnost.

Tako si pridobiva Rusija udanost domačega prebivalstva in potem zopet — korak naprej. Mnogo jej pomaga tudi to, da povsod takoj odpravi robstvo in tako več sto tisoč robov spremeni v svobodne, Rusiji hvaležne in udane podanike. Ko se premeni politično prepričanje, začne se asimilacija narodna, kajti Azijci uče se radi in lahko ruski. Ne da se ugovarjati, temveč priznavati se mora z

vsacega stališča, da Rusija ondu vrši odlično kulturno delo.

Rečeni rezultati imajo pa posledico, da dobiva Rusija brezpogojno prevago nad nezavisnimi narodi. Tako je zlasti v Perziji, ki je vsa v ruske oblasti, da je le še vprašanje časa, kdaj si jo bode popolnoma prisvojila.

Glede trgovine naštel je Hellwald celo vrsto predmetov, ki jih ima srednja Azija za eksport. Rusija skrbno čuva svoje meje in srednje-azijsko tržišče je Angliji popolnoma zaprto. K temu pripomogle so brezštevilne trgovinske ceste, ki vežejo Azijo z Evropo, posebno pa železnica, ki jo je zgradil general Anenkov, 12.000 kilometrov dolga, in katera bode močno uplivala na tamošnje trgovske razmere. Že sedaj obhaja po tej progi 820 lokomotiv in 14.000 vagonov. Ruska trgovina širi se sedaj osobito na vzhod in izvažajo posebno med, sladkor, železo itd.

Osrednja Azija, nedavno še Evropi nepristopna, je danes isto tako varna, kakor vsaka druga dežela, kar je posledica strogi vojaški disciplini, s katero se zapreči vsaka nepokorščina in zagotavlja varno potovanje.

Iz državnega zbora.

V torek se je v državnem zboru končala generalna debata in začela specialna. Generalni govornik levice poslanec Bärnreither je v svojem govoru prišel celo na šolsko vprašanje. Pred vsem mora gledati vlada, da ostane Liechtensteinov šolski predlog za zmiraj pokopan. Bärnreither je priporočal, da bi se zveza z Nemčijo tako razširila, da bi se ne raztezala le na politične temveč tudi narodnogospodarske smotre, da bi se osnovala torej carinska zveza. Govorniku se zdi, da bi le na ta način bilo možno ubraniti se angleške in ameriške konkurenci.

Generalni govornik večine poslanec Jaworski pa misli gledé nemško-avstrijske zveze, da mora biti taka, da se ne bode nobena teh dveh držav mešala v notranje države druge. V Avstriji se mora pustiti tudi nenemškimi narodnostmi gojiti jezik svoj, kajti za drugo Nemčijo ni prostora v Evropi. Koncem je spregovoril o jezikovnej resoluciji, sklenjenej v odseku. Njemu se zdi pravičeno, da se pokliče vselej k izpitu kak izpraševalni komisar, ki je zmožen maternega jezika kandidatovega. Le tak

komisar bode mogel prav zvedeti, koliko kandidat zna. Govornik priznava, da častnik mora toliko znati nemški, kolikor zahteva služba, a vzlic temu se lahko prigodi, da se v kakej stvari ne more lahko izraziti v nemščini, zato treba, da je kak izpraševalni komisar tudi več kandidatovega maternega jezika.

Poročevalec grof Kinsky je dokazoval, da se število vojakov v miru ne bode povečalo. Kar se tiče jezika, se govornik strinja v nazoru z Jaworskim. Zveza z Nemčijo obstoji že 9 let. Če tudi ima desnica večino v delegaciji, vendar še nikdar tej zvezi ni nasprotovala, torej ni res, da politika sedanje državnozbornske večine nasprotuje Kalnoky-jevi vnani politiki. Zbornica je sklenila, da se preide v podrobno debato. Proti so glasovali le protisemiti, Vašaty in Kronawetter.

Pri § 1. je prvi spregovoril Vašaty. On obžaluje, da se je debata o tako važnej zadevi tako omejila. Kmalu bomo prišli tako daleč, da se v zbornici ne bode smelo povedati mnenje, ki višjim krogom ne ugaja. Prebivalstvu se bode to čudno zdelo, posebno zaradi tega, ker pri manj važnih zakonih več govornikov more govoriti. Potem takem ni čuda, da parlament zgublja veljavo in da prebivalstvo misli, da bi bil pravični absolutizem boljši in cenejši. On je glasoval proti temu, da se preide v specialno debato, ker so sredstva države preslabe, da bi mogla deset let prenašati breme, ki se jej bode naložilo s tem zakonom in ni upati, da bi se odstranile ostrogi tega zakona. Panslavizem s tem zakonom nema nič opraviti, zato ne more razumeti, kako so v generalni debati govorili o njem. Omeniti pa treba, da je l. 1848. slovanska Rusija rešila Avstrijo. Govornik je preverjen, da še pride čas, ko se kaj takega zgodi. Ko se bode Avstrija preverila, da jej ne ugaja sedanja draga, nenaravna in zgodovini nasprotna zveza, bode se zopet približala Rusiji, in to ne zaradi tega, ker je večina njenih prebivalcev slovanska, ampak zaradi lastnih koristij. Vašaty misli, da § 1. državi naklada preveč bremen, kajti Avstrija ni nikjer nagrabila milijard, kakor Nemčija. Občna vojna dolžnost se ne more obdržati še celih 10 let in tudi ni potrebna. Nemčija nas ne hode napala, ker se boji Francije, Italije se nemamo bati, če tudi za tretjino zmanjšamo vojsko, s Francijo nemamo nikakejšnih nasprotstev, ruski car je pa Bismarcku zagotovil, da

LISTEK.

Josipu Gorupu

v zahvalo za velikanske ustanove.

In blagoslov in kletev spava v zlati,
Zli duh in dobri v njem imá svoj stan,
Zdaj ta, zdaj oni zna iz njega vstati,
Ko se človeška ga dotakne dlan;
Če v roki zli zakladi so bogati,
Le zlo iz njih se porodi na dan;
A v roki plemeniti zlata ruda
Nebeška dobrodejstva vstvarja čuda.

Proslavljen mož, ki je srcé čutéče
In roka blaga vzvišen kras njegov,
Ki s trudov plodom zlatim, z dári sreče
Nad brate bedne siplje blagoslov,
Ki skrbno rane jim celí skeleče,
Do lepših dní odpira pot jim nov,
Ki jim prosvete solčni svit prižiga,
Iz praha jih na mesta častna dviga!

Tak mož si Ti! Ti silno res veliko
Polóžil si domovju na oltár,
Neštetim krasno si podal priliko,
Da duh prešine jim prosvete žár,
S tem širiš sam med narodom omiko,
Ter dvigaš sveto domovinsko stvar.
Oj, blagoslovljena Ti róka zlata,
Ki k luči, k sreči nam odklepa vrata.

Zgubí pač mnogokaj se v časov tiri,
A vélik blagi čin živí vselój,
Iz roda v rod se plod množi mu, širi,
Iz roda v rod delí dobrót brez méj, —
Dobrote té pa novim spet so viri,
Ki več in večjih porodé poznéj;
A kdor je bil dobroti prvi óče,
Ta vstváril je posredno vse bodoče.

Tako Tvoj čin brezmejne res zasluge
Iz veka v vek bo žíl in se množil,
Kot rekam s potjo širijo se struge,
Blagóst bo vedno v širše króge lil;
Ti, ki vzgojíš jih Té, vzgojé pa druge,

Gojítej prvi vsem pa ti si bil, —
In plódiv teh ves rod bo naš deležen!
Kako naš rod naj Ti ne bo hvaležen?!

Navdušenost ves narod naš prešínja,
Iz src stotisoč kliče Ti napróť:
„O srečna bodi slednja Ti stopínja,
Povsod nebeški čuvaj Te Gospód,
Na Te naj slednja vsiplje se blaginja,
Ki rodu toliko delíš dobrót,
Nad domom Tvojim angelj sreče bívaj
Na Té, na Tvóje blagoslov razlívaj!

In ta moj spev? . . . Le v glasih skromno slika,
Kar čuti róda vsak hvaležni sin,
On ne prisvaja slave si glasníka,
Ki naj bi vvekóvil Tvoj spomín:
Glasníka tréba ní Ti, ne pomníka,
Pomník Ti véčen bo — Tvoj slavní čin!
Na vek ostane Tvoje blago delo,
Na veke bóde Ti imé slovelo!

S. Gregorčič.

ne misli napasti Avstrije. Ostaje jedino še Balkan. A nikdo še ni povedal, kake interese imamo prav za prav na Balkanu. Sicer pa tudi ondu nič ne bomo dosegli, dokler se bode tako postopalo s Slovani v Avstriji. Na Ogerskem so Slovani jako nezadovoljni, ker jih Madjari zatirajo, tostran Litve pa še gledé zakonov nemajo Slovani jezikovne enakopravnosti, zadovoljevat morajo se s prevodi. Nemška centralistična državna umetnost bode na Balkanu dosegla jednake uspehe, kakor jih je v Lombardiji in Benečiji. Balkan je pa dovolj velik, da lahko Avstrija in Rusija si ondu razdelita sferi svojih koristij. Dosedaj se to ni poskušalo, če tudi bi bilo vredno, da se tako sporazumljenje poskusi s prijateljem, ki je državo našo rešil 1848. leta. Če Avstrija sklene zvezo z Rusijo, bode to v korist miru in njenim narodom, kajti nikdo se je ne bode upal napasti.

Poslanec Kovalski hoče, da bi se bolj gojila nemščina, da bodo Rusini uspevali v vojski. Poslanec Türk pravi, da je glasoval proti prehodu v specialno debato, ker se ni povedalo, za kako dolgo se je sklenila z Nemčijo zveza in ker nema zaupanja v Taffejevo vladno. Heinrich se je pritoževal, da podčastniki grdo delajo z vojaki, kadar ni častnikov zraven. Na to se je vsprejel § 1. in potem § 2. brez debate. Ko sta se stavili še dve interpelaciji se je seja zaključila. V četrtek in petek sta bili zopet seji.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 15. decembra.

Budgetni odsek **državnega zbora** se je posvetoval o peticiji južnih Tirolcev, da bi se razdelil tirolski šolski svet. Nemci so porabili to priliko, da so predlagali, da bi se razdelil tudi češki deželni šolski svet. Ker so se pa češki poslanci odločno izrekli proti razdelitvi dež. šolskih svetov, je odsek izrekel se proti prošnji južnih Tirolcev. Desnica je bila teh mislij, da je to stvar deželnih zborov. Minister Gauč pa ni prav jasno povedal, kako misli vlada o tem, ali imajo o tem odločevati deželni zbori ali ne. Njemu se pa zdi, da je najbolje, če ima vsaka dežela le jeden deželni šolski svet.

Vnanje države.

Srbska naprednjaška stranka se pritožuje kako strašno so pritiskali radikali pri volitvah. „Videlo“ ve povedati, da so pretili s požiganjem. Kakor sedaj računajo, bode v veliki skupščini 450 do 500 radikalcev, 100 do 150 liberalcev in 20 do 30 naprednjakov. Kralj baje hoče, da skupščina vsprejme načrt ustave nespremenjen. Če bi ga skušala skupščina kaj premeniti, jo bode pa takoj odslovil.

Ruski minister notranjih zadev bode baje v kratkem odstopil. Njegov naslednik bode najbrž knez Imeritinski. Grof Tolstoj se je zameril carju, ker mu je razmere bolj črne slikal, kakor so. Bil je baje car tako nejevoljen, da je moral minister povrniti se z odpusta, trikrat prositi, predno ga je vsprejel v avdijenci. Če odstopi grof Tolstoj, vender ni misliti, da bi se zaradi tega razmere premenile v Rusiji v liberalnejem zmislu, ker car se hoče strogo držati konservativnih načel.

Senat **francoski** bode najbrž do novega leta rešil budget. V zbornici so pri glasovanju o budgetu skoro vsi monarhisti glasovali proti budgetu. Do-

sedaj so se navadno monarhisti pri budgetu vzdržali glasovanja. Lani jih je proti budgetu glasovalo le 24, letos pa 115.

Kmetijsko društvo v Stolpu imenovalo je bivšega **pruskega** ministra notranjih zadev, Puttkamera, svojim častnim članom. Puttkamer je vsprejel častno članstvo ter se v društvu z daljšim govorom zahvalil za to čast. Rekel je, da ga veseli, da je po raznih katastrofah, ki so ga zadele v političnem oziru, našel mirno domnevanje v Stolpu, katerega najbrž ne zagusti. Puttkamer je torej zgubil upanje, da bi bil še kedaj minister.

V **Norvegiji** zmagali so pri volitvah za Storting konservativci in bode zaradi tega morala vlada odstopiti. Dosedaj je bilo v zbornici 83 vladnih pristašev in 30 konservativcev, sedaj je pa voljenih 51 konservativcev, 37 vladnih pristašev in štirje liberalni nasprotniki vlade.

Na **Španjskem** imajo novo ministerstvo, kateremu je pa predsednik zopet Sagasta. V prvi seji ministerskega sveta so se novi ministri že hudo sprli. Finančni minister hoče strogo varčevati, vojni in pomorski minister pa nečeta dovoliti, da bi se varčevalo v njih resortih. Novi vojni minister hoče vsekako izvesti reforme vojske, zaradi katerih sta že morala odstopiti dva vojna ministra.

Dopisi.

Z Dolenjskega 8. decembra. (O Ljubljanski obrtni šoli.) Srečno smo dočakali otvoritev „prve slovenske obrtne šole“ in gotovo nastopi nova doba za obrt mej Slovinci, ako bode zavod popolnoma kos svoji nalogi. To je le potem mogoče, ako bodo merodajni krogi delali na to, da se delokrog nove obrtne šole razširi še na druga rokodelstva in na neomejeno število učencev. Treba je vsprejemati vse sposobne oglasnike in ne-le nekatere izvoljene, ako hočemo, da upliv obrtne šole prodere v maso obrtnega stanu, ter koristi celi deželi. Obrtne šole imajo tudi namen odvzeti srednjim šolam vse tiste elemente, ki ne nameravajo dalje študirati, ampak hrepene le po nekoliko večji izomiki, ki je potrebna sedanjemu obrtnemu stanu, in katere si v navadni ljudski šoli ne morejo pridobiti. Vsem tem zahtevam popolnoma zadostuje „Grška obrtna šola“, ki šteje nad 800 frekventantov. Taka slovenska učilnica bi Slovincem več koristila, kakor velika realka!

Na obrtni šoli napravijo naj se tudi posebni tečaji za učitelje, jednaki onim na Grmu, kajti v krajih, kjer ljudje ne morejo živeti od kmetijstva, treba je mladino napeljevati k obrtnemu stanu in najboljšo priliko zato ima učitelj, posebno tisti, ki se sam v kaki stroki spozna nekoliko. Njemu je tudi mogoče polagoma upeljati kako domačo obrt, ako ima kraj naravno podlago zato; tam pa, kjer jo že imajo, povzdigne jo lahko na višjo stopinjo, ako najspodobnejše dečke odpravi v kako obrtno šolo. Koliko nesrečnega izseljevanja v Ameriko bi se lahko zaprečilo s tem. Bridko se stori dom oljbu videčemu, kako rojaki trebijo zadnje gozde na Notranjskem in v Savinjski dolini, ter misli: kako siromaštvo čaka potomce teh ljudi, ki sedaj tako nepremišljeno gospodarijo. Ves drugi zaslužek bi ljudje po teh krajih imeli, ko bi bilo kaj domače obrti; vsaj imajo leseni izdelki veliko večjo ceno, kakor surovi les. Tudi v Ribniški dolini služilo bi se

lahko mnogo več denarja, ako bi razumeli umetnejša dela. Jednako je tudi pri drugi obrti. Tako je v naših krajih (Komenda, Vodice, Ribnica itd.) razširjeno lončarstvo, vender domači izdelki nemajo tiste cene, kakeršno bi lahko imeli, ko bi naši izdelki zamogli po vsem tekmovati s tujim blagom in imeli tisto dovršenost, ki se le pridobi v šoli — „modelovalnici“. Modelovanje ne koristi samo lončarju (keramiku), ampak tudi podobarju (kiparju) klesarju (kamnoseku), kovinarju urezovalcu in dolbaču (gravérju in cizelérju). Dobro bi torej učitelji storili po tacih krajih, ako bi se potrudili o počitnicah obiskovati kurs na kaki Dunajski delavnici.

V tem oziru se je nam Slovincem še veliko učiti od Čehov, ki nikdar v kulturi ne zaostajajo za najnaprednejšimi narodi ter na ta način ohranijo češkemu narodu nezavisnost v duševnem in gmotnem oziru. Pri nas pa vedno čakamo tuje podjetnike, da se okoristijo z našimi naravnimi zakladi, mi se jim pa ponujamo za težake in tako nas le čaka „palica beraška in prazen bokal“. — a —

Iz Št. Vida pri Zatični 8. decembra.

[Izvirni dopis.] Gospodje učitelji Litijskega okraja praznovali so 5. in 6. t. m. osemdesetletnico svojega kolege upokojenega učitelja v Št. Vidu gosp. Andreja Turka. Ob sedmih zvečer dne 5. t. m. priredili so Št. Vidski pevci slavljencu podoknico, in požarna bramba je svetila z lepimi lampijoni. Praznično z zastavami oplešano vas razsvetljeval je lep bengaličen ogenj. Potem je bil zabaven večer v gostilni g. Fačini.

Drugi dan so šli malo pred 9. uro učitelji in učiteljice na dom po slavljenca, ter ga odveli v cerkev, kjer je gospod župnik imel mašo z asistenco ter so pevci peli latinsko mašo pod vodstvom gosp. nadučitelja Kosbana. Cerkev je bila napolnjena.

Ob 10. uri bilo je častitanje. V imenu učiteljev in učiteljic častitala mu je gospica učiteljica Kos, v imenu duhovščine gosp. župnik Jaklič, v imenu vasi gosp. Slivnik, v imenu požarne brambe gosp. Kunstek, jako spoštovan faran iz Dola pa v imenu mož Št. Vidske župnije, potem razne deputacije, slavljencevi prijatelji in znanci celo iz drugih okrajev.

Ob 12. uri bil je banket v gostilni g. Fačini. Slavnostni govor imel je gosp. učitelj Janovski iz Višnje gore in je z lepimi besedami napil slavljenca. Gospod Turk napil je cesarju, na kar so vsi trikrat zaklicali: „Slava!“ Župnik Jaklič je napil v imenu vse fare, poudarjajoč koliko je slavljenec storil za omiko. Banket, katerega se je udeležilo 42 osob, trajal je pozno v noč.

Iz Slov. Bistrice 10. decembra. [Izv. dop.]

Dne 5. t. m. vršilo se je tukaj odkritje cesarskega spomenika. V cerkvi služila se je peta maša. Na jedenkrat pride po začetku božje službe gosp. namestnik baron Kübeck v spremstvu svojega tajnika okrajn. in glavarja Mariborskega g. barona Heina. Ti gospodje so bili navzočni pri maši in potem tudi pri odkritju cesarskega nadprsnega kipa, ki je postavljen pred šolo.

 Dalje v prilogi.

Nedeljsko pismo.

Sedanji rod se sme pač srečnega imenovati. Skoro vsak drugi človek sme nositi brez vsacega orožnega lista puško ostragušo in britki bajonet, v tornistru pa maršalsko palico. Sam državni zbor skrbi mu za zajutrek in večerjo in nekdanje romantike, ko je vojaka še telečja koža bila po hrbtu, mnogokrat tudi korporolova leskovka, ni niti sledu več in kmalu bodo pozabljeni krasni stih, ko je vojak vesel prepeval:

„Dva sta za fruštuk in dva za mittag,
Pa en krajcar fali
Pa za nachtmal nič ni.“

Srečen torej, dvakrat srečen, kdor ima ravne ude in more biti vojak. A tudi drugi se ne morejo pritoževati. „Kdor ni za bolji rabo“, nego da „var“ je dom in babo“, uživa v debelih požirkih blagodejno nasladi, da sme plačevati vojaško takso in da se tudi sicer po očetovski zanj skrbi.

Da ne postane alkoholik in ne dobi prehitro rudečega nosu, zato so izumili nežno priklado na žgane pijače in še vsled tega poraba „šnopsa“ ni manjša, to pač ni postavodajstva krivda. Da se človek kot dijak predolgo ne plazi po srednješolskih klobeh, postavili so mu v podobi povišane šolnine jako glassen „memento“; uredili so dedno pravo,

osrečujejo ga s takozvanim „Höferecht“ in človek ako nema baš gorostasne nesreče, utegne še kdaj priti v črno vojsko in slavna junaška smrt na bojišči prej ali slej ne bode tako redka sreča, kakor če pride „strijc“ iz Amerike.

In kakor je na vse strani polno vojaškega komforta, tako mrgoli tudi družih udobnostij, na vse kraje polno veselice in zabav, povsod raznovrsten „tingl-tangl“. Celu na verskem polji skrbjeno je za potrebno premembo in kdor ima toli kosmato dušo, da mu navadna domača duhovščina ne zadostuje več, ima na blagohotno razpolaganje sv. misijon.

Ad vocem „misijon“ pride mi na muho „Zgodnja Danica“, ki je te dni pisala tako:

„Kakošne prijatelje imamo katoliški Ljubljanci pri glasbenih umetnikih? Adventni čas je, veliki praznik Marijinega neomadežnega Spočetja je v soboto, 8. t. m., in kar je najbolj tehtno, sv. misijon je v Št. Jakopski farni cerkvi, ki se obhaja od 6. do 16. t. m. neprenehoma, katerega, kakor je znano, se silne množice vernega ljudstva udeležujejo — in o tej priliki, med opravili v cerkvi, je napovedan precej zraven v Reduti, „koncert“ ne le na Šmarni dan, ampak tudi v nedeljo. — Ali ni ravno „Slavec“ pred nekaj meseci navdušeno sodeloval pri papeževi slovesnosti?“

Tej ostroti „Zgodnje Danice“ sem se v resnici čudil, še bolj pa agitaciji proti koncertu v obče, kajti oboje je — odkritosrečno rečeno — neosnovano, prisiljeno. Koncerti so bili v adventnem času in še bodo, ko nas že davno ne bo. Da pa reduta baš poleg cerkve stoji, kdo je temu kriv? „Slavec“ gotovo ne. Misijon pa v tem oziru ne more biti ovira, kajti kdor hodi k misijonu, ne hodi v koncert, kdor hodi v koncert, pa ne k misijonu.

Sicer je pa koncert imel krasen program, naj-nedolžnejše dete bi se ne moglo pohujšati, ne umejem torej, zakaj so se vánj nekateri gospodje tako strastno zaganjali. Umetnost menda vender še ni nič pregrešnega in lepa skladba vzbuja nam blažje čute v srci, nego propovedi, pri katerih se govori o „cipah“, ki kot „Venus vulgivaga“ švigajo po ponočnih ulicah in to v izrazih, meni vsekako nedovoljenih, in pri katerih veje tako realističen duh, da poslušalec nehotoma misli, da je to kako po-glavje iz Emila Zole.

Pomisliti pa je vrhu tega, da je bila agitacija baš proti „Slavcu“ najmanj umestna. Dasi za „Slavecovo“ zastavo cerkev ni imela nobenega blagoslova, a se je letos na stotine družih zastav blagoslovilo, vender „Slavec“ zaradi tega ni nosil srda v srci temveč drage volje sodeloval pri papeževi

Nikdo ni vedel poprej, da bodo ti dostojanstveniki navzočni pri tej slavnosti. Po končani maši poda se šolska mladež z občinskim zastopom, zastopniki okrajnih oblastev, s častito duhovščino in z omenjenimi dostojanstveniki pred šolsko poslopje. Tu stoji spomenik na takem prostoru, ki sicer ni sposoben za monumentalne spomenike. Lepše bi bilo, ako bi stal na prostem, širnem trgu. Tam bi bil bolj pristojen prostor. Spomenik je izvrstna nadprсна bronasta podoba presvetlega cesarja. Samo podstava ni v pravi razmeri s kipom; kajti piedestal in sploh spodnja stavba je nekako prevelika in preveč masivna.

Ko se je uvrstila šolska mladež z občinstvom pred spomenikom, govoril je g. Mih. Nasko slavnostni govor v nemškem jeziku, čeravno je bila večina mladeži vešča samo slovenskega jezika. Gospod govornik zahvaljeval se je njegovej vzvišenosti za nenadni prihod, potem v jako kratkih potezah omenjal velike zasluge presvetlega cesarja za novo svobodno šolo in končal svoj govor s trikratnim „hoch“ na presvetlega cesarja. Šolska mladež je potem zapela cesarsko himno v nemškem jeziku. S tem je bila oficijalna slavnost končana.

Opomniti se mora, da je prišla k tej slavnosti tudi deputacija razpuščenega Celjskega okrajnega zastopa gg. Gustav Stiger, Negro in tudi doktor Schurbi iz Celja. Ti gospodje so morali prej vedeti da pride g. namestnik iz Gradca, kakor katerikoli Bistričan. Čudno je pa to, da pri tej slavnosti ni bilo videti tudi načelnika Slov. Bistriškega okraj. zastopa — tembolj zato, ker so došli omenjeni gospodje iz Celja.

Iz tega bi se dalo sklepati, da so imeli ti gospodje kako posebno tajno željo, katero so hoteli pri tej priliki gospodu namestniku razodeti. Gospodje iz Celja so tudi res dobili avdienco. Prihodnost bode kazala, koliko in kaj so dosegli.

V poslednjem času se je mnogo čitalo v časnikih, kako pristranski izvajajo Bistriški matadorji šolsko postavo in kako malomarno skrbi naš slavi župan za sigurnost šolske mladeži. Mogoče je torej, da se je gospod namestnik hotel prepričati na lici mesta, kako stvari stoje. Ne vemo, kak utis je vinski dostojanstvenik o celem stvari prejel. To pa konstatujemo, da dotični gospodje v Slovenski Bistrici neso čisto nič stvarnega na prejšnje kritike v „Süddeutsche Post“ odgovorili.

Obrtna razstava v deželnem muzeji „Rudolfinu“.

Razstava, prirejena o priliki slovesnega otvorjenja našega deželnega muzeja „Rudolfinu“, nam kaže velikansk napredek naše umetne obrtnije, priča nam, da naši obrtniki nikakor ne zaostajajo za obrtniki sosednih dežel in inozemstva, in opravičena je pač želja, naj bi merodajni krogi začeli ta lepi napredek uvaževati, naj bi enkrat si stavili trdni nalog, našo domačo obrtnijo v vseh strokah podpirati, poprijeti se gasla „Svoji k svojim“. Takoj pri prvih korakih opazimo, da je razstava omejena na mali krog obrtnikov, kar se bode popravilo v kratkem, ko se priredi veliki hodnik v

slavnosti. Sedaj pa žanje zahvalo, ki je tem čudneja, ako povem, da je društvo katoliških rokodelskih pomagačev imelo drugi dan tudi svojo veselico z gledališno predstavo in da tem povodom nihče misijona omenil ni. Zakaj je v redu greh, kar je v Poljskih ulicah Bogu dopadljivo?

Pa dovolj temu! Dobil sem z Notranjskega pismo ob originalnem drevoredu, ki se tam nekje zasaja. Drevored bode zasajen s samimi „uzmanimi lipami“, kajti dotična občina pogodila se je brez razglasa za lipe s možni in fanti, ki nemajo niti jedne svoje lipe. Čujemo, da so se vsled tega že pričele tožbe in ovadbe pri sodišči. No, drevored samih „uzmanih“ lip je vsekako zanimiv!

Za zaključek le še napitnico, ki jo je to dni govoril prijatelj „Zlati Tonček“ v neki tukajšnji gostilni. Napival je nekemu godovnjaku in to v vezani besedi. Konec svoje napitnice pa je začel tako:

„Es ist auch kein „slovenski duh“
Es lebe daher der Herr von R. chl!“

Napitnica vzbudila je koribantično naudušenost in vse je čestitalo „Zlatemu Tončku“, da je še vedno tako duhovit, akoravno je bil svoje dni brate Hrvat po staroslovauskem običaji vsprejel s kruhom in soljo!

prvem nadstropji sploh za obrtno razstavo, tako da bode mogoče i širšim krogom obrtnikov Ljubljanskih in kranjskih kazati občinstvu svoje proizvode. Takoj ko ustopimo, vidimo sredi dvorane s stropa viseč krasen lesteneč, delo našega domačega pasarja Leop. Tratnik-a. Znan nam je umetnik, že po svojih dovršenih proizvodih za razne cerkve na Kranjskem, a baš pri tem lestenci pokazal se je g. Tratnik pravega mojstra. Delo je krasno in natančno do zadnjega peresca, ki ovija svetilko. Kako krasno so izvršeni vsi peteri farni patroni Ljubljanskega mesta, izboknjeni v bakru. Jako bogata je ostala Tratnikova razstava sredi dvorane, obstoječa iz lepih v pravem slogu izvršenih cerkvenih svetilnic, križev, monstranc in kadilnic. Posebno pozornost zasluži lepo izdelana monstranca v gotičnem slogu. Fino izdelan je tudi od srebra udobljeni okvir za fotografijo, ki kaže na lovorovih peresih napise vseh občin bohinjških, ki so ta okvir poklonile zaslužnemu župniku g. Mesarju, ustanovitelju sirarskih zadrug. Gospoda Tratnika torej našemu občinstvu prav gorko priporočamo, posebno čest. duhovščini. Sploh pa naj se prepriča vsak sam.

Poleg Tratnika so izdelki Idrijski, katere je razstavila gospa Dragotina Lapajne, ki daje za služka par sto delavkam. Iz svilnatih in zlatih nitij klekljena popolna mašna obleka je jako točno in lepo delo, in cena 400 gld. je gotovo prav poštena. Gospa Lapajne udeležila se je s svojimi čipkami mejnarodne razstave v Bruselji, v domovini najbolj sloviti čipkarij, in vendar so tudi njeni proizvodi vzbudili splošno začudenje. Knjigovezec Jožef Gerber razstavil je lepo trdno in točno izvršeno glavno knjigo za trgovce, od črnega in rudečega juhtna z bogatimi bronastimi okraski (metal), Dorejevo sv. pismo stare in nove zaveze, tudi v črnem juhtnu vezano z bogatimi okraski. Tudi razstavljene mašne bukve so jako lepo delo.

Posebno znamenit je od g. Feliksa Tomana, kamnoseškega mojstra v Ljubljani, razstavljeni stebri za novi veliki altar na Rožniku.

Že naprej se smemo veseliti, ko bode po prizadevanji za cerkveno umetnost gorečega g. župnika Kalista Medica, dogotovljen g. Feliksa Tomana krasni altar v cerkvi na Rožniku in bode v altari Šubičevu mojstersko delo, katero smo že posebej v podlistku opisali. Idilična cerkvena na Rožniku bode s tem izredno veliko pridobila in ne bode je kmalu cerkvice, ki bi se mogla z jednako dragocenostjo ponašati.

Cerkvenim predmetom pridružila se je tudi slavnoznana tovarna A. Samasse v Ljubljani, katera je razstavila bogato zalogo cerkvenih stvari, pa tudi mnogo raznih drugih bronastih proizvodov, Tovarna Samassova sluje daleč na okrog, ne treba jej torej naše pohvale, konstatujemo pa radi, da vedno in jako lepo napreduje kakor po solidnosti, tako tudi po okusu.

Domače stvari.

— (Presvetli cesar) podaril je po toči poškodovanim prebivalcem v Višnjivasi pri Celji 300 gld.

— („Narodna knjižnica.“) Gosp. Anton Trstenjak, marljivi naš književnik, zasnoval je „Narodno knjižnico“, zbirko romanov, novel, povesti, glediščnih iger itd., izvornih in iz drugih slovanskih jezikov preloženih. Zbirka bode izhajala v zvezkih obsegajočih celotna dela. Mi tem bolj pozdravljamo to podjetje, ker živo čutimo oskudico leposlovnega berila, zlasti za naš nežni spol, kateri radi tega sega po vsakojakih tujejezičnih romanih. Prvi zvezek, ki se je ravnokar dotiskal in se že razpošilja, prinaša izvorni roman: „Pobratimi“ iz spretnega peresa g. dr. J. Vošnjaka. V tem najnovejšem svojem delu riše nam pisatelj nedavno preteklo dobo narodnega gibanja in probujanja na slovenskem Štajarji ter nam predločuje zraven glavnih dejateljev celo vrsto oseb, prava prototipe našega socialnega življenja. Obširnejšo oceno tega veleznanimivega romana priobčimo v enem prihodnjih listov. Ne dvomimo, da bode slovensko občinstvo radostno segalo po knjigi, v kateri pisatelj v povestni obliki naudušuje za narodno idejo, krepki zaupanje v gotovi uspeh in se bojuje proti pesimizmu, ki vodi k nedelavnosti in obupnosti. Cena elegantno vezani knjigi je 1 gld. 20 kr. Dobiva se v „Narodni tiskarni“ v Ljubljani in pri knjigotržcih.

— (Sekcijskim inženjerjem v Litiji) je imenovan Karl Haller, doslej južne železnice inženjer v Celji.

— (Podlipo nad Vrhniko) umrl je dne 12. t. m. g. Jan. Arko, umirovljeni župnik v 73. letu dobe svoje.

— (V Rajhenburgu) bil je dne 13. t. m. pokopan jeden najstarejših tržanov, g. Josip Peteršnik, pred leti bivši župan. Letos daroval je farni cerkvi veliko novo zastavo. V miru počivaj!

— (Nabiranje krajepisnih imen.) V zadnjih tednih poslali so ugodne rešitve: župnik Povše: za Ježico; župnik Jakelj: za Orlje pri Ljubljani; vikar Fon za Kred pri Kobaridu; žel. uradnik Sterlè: za D. M. v Polji pri Ljubljani; učitelj J. Leban: za Avber na Krasu; vikar Jenko: za Podkraje pri Ilirski Bistrici; davčni uradnik J. Zazula: za Idrijo; vikar Grča: za Čopova pri Gorici; župnik Peterlin: za Št. Lenart nad Skofjo Loko; rudar J. Jenko: za Dol pri Hrastniku; bogoslovec A. Pavlica: za Rifenberk pri Gorici; vp. kaplan Žan: za Šmartno, Gameljne in Uramšico; obč. tajnik D. Budna: za Ljubno v savinjski dolini; župnik Kutnar: za Bučko.

— (Poziv) na božičnico, katero napravi načelnštvo ženske podružnice ss. Cirila in Metoda v Trstu v soboto 22. dec. ob 3½. uri popoldne v prostorih „Slovanske čitalnice“ (via Companile št. 1) otročičem obiskujočim slovenski otroški vrt pri sv. Jakobu, katerim se bode ob jednem delila obleka in drugi darovi.

— (Vabilo) na redni občni zbor „Dolenjskega Sokola“, kateri se bode vršil dne 20. decembra ob polu 8. uri zvečer v društveni telovadnici. Na dnevnem redu: 1. Poročilo odborovo. 2. Poročilo revizorjev. 3. Volitve novega odbora. 4. Po občnem zboru streljanje na dobitke. Ob jednem se naznanja vsem udom, da se telovadi vsak ponedeljek, sredo in soboto ob 8. uri zvečer. Strelja se vsak četrtek ob 8. uri zvečer. K obilni udeležbi vabi odbor.

— (Izpred porotnega sodišča Ljubljanskega.) Josip Keržič, pekovski mojster v Trebnjem, je zatožen hudodelstva goljufije. Ko je nekaj časa delal v Ljubljani, je „na svoje“ začel v Šiški in šla mu je peka precej od rok. A Keržič se ni zadovoljil s samo pekarijo, hotel je biti tudi žitni trgovec in naročevati je začel od raznih židov z Ogerskega žito, pa tudi domačih žitnih trgovcev ni pozabil in tu in tam katerega oščenil za kak stotak. V kratkem je imel par tisoč dolga. Zagovarja se, da ni hotel goljufati, ampak da je imel le smolo. Porotniki so s 5 proti 7 glasom vprašanje zaradi hudodelstva goljufije zanikali in Keržič je bil oproščen. — Na zatožni klopi sedi belolasi 65 letni berač Janez Vadnal, doma iz Petelinjega v Postojnskem okraji. Čas svojega življenja klati se po svetu, zadnja leta pa se diži v Loškem okraji, posebno v Oselci, kjer mu pravijo „Bajtarjev plašur“. Njegova najgorkejša želja je obogateti in dobro živeti. V ta namen sklenil je, ponarejati denar. Nekega dne, ko je bila Mica Bizjak sama doma, prišel je k njej v koč in jo vprašal, če bi potrebovala kaj denarja, na kar je odvrnila: „Kaj bi ne, saj imamo 8 otrok in nič za obleči!“ „Bajtarjev Plašur“ dal jej je dva ponarejena tolarčka, o katerih je zatožena rekla, da so slabi. A vzlic temu podala se je prihodnjo nedeljo na Božjo pot na Brezje in hotela si na postaji na Trati s takim tolarjem kupiti vozni list do Podnarta. Železniški uradnik je Mico Bizjak prijel, na kar mu izroči še drugi ponarejeni tolar. Zatožena neče pri obravnavi ničesar vedeti, da bi bili tolarčki ponarejeni. „Na Božjo pot“, pravi, „sem pa vse jedno šla z 18 kr. na Brezje in nazaj, saj je Marija pomagala“. Tudi Vadnal taji. Porotniki neso pritrdili vprašanju, da bi Vadnal sam ponarejal denar, pač pa da je nepristni denar izdajal in obsojen je bil „Bajtarjev plašur“ na štiri leta teške ječe, poostrene vsaki mesec s postom; Mica Bizjak pa na teden zavora. — Pri zadnji obravnavi bil je zatožen Janez Setnikar, 33letni posestnik v Brišah, hudodelstva uboja, 23. sept. je pred krčmo Jurija Skopca v Praprečah Janeza Zalaznika, s kolom v zatilnik tako močjo udaril, da je dne 18. okt. vsled te poškodbe umrl. Obsojen je bil Setnikar na štiri leta teške ječe, poostrene s postom vsaki mesec. S to obravnavo je bilo porotno zasedanje končano.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Praga 14. decembra. Francoski veleposlanik na Dunaji poslal Riegru brzojavno čestitko.

Sofija 14. decembra. Antimos, metropolit in prvi bolgarski eksarh, umrl včeraj v Vidinu. Vsled tega sebranje sejo pretrgalo.

Bukurešt 14. decembra. Razpravljajoč budgetno debato izjavlja časopis „Odeverul“, da bi bila zveza z Rusijo jedina naravna alijanca Rumunske, ob enem pa politika, ki bi jamčila, da se izpolnijo želje in načrti rumunske irredente.

Pariz 14. decembra. Mej Clemenceau-om in Maurel-om, bivšem poslancem v departementu Var, bil v Eughieru dvoboj. Clemenceau lahko ranjen.

London 14. decembra. V dolnji zbornici izjavil Smith, da je vlada obveščena, da je Osman Digma Greuffellu, poveljniku v Suakinu poslal pismo, naznanjajoč mu, da sta se Emin paša in pri njem bivajoč potovalec udala Mahdiju. Vlada pa nema nobenega sredstva, da bi poizvedela, je li ta trditev dejanski osnovana.

Dunaj 15. decembra. Na vseučilišči bilo slovesno razkritje kipa cesarjevega. Člani velikaških društev v polni opravi pripeljali so se v kaci 60 vozeh pred vseučilišče, od koder jih je rector magnificus peljal v slavnostno dvorano, kjer je bil ves proforski kolegij, minister Gauč in drugi gostje. Po slavnostnem govoru profesorja Zeissbergerja vršilo se razkritje mej jako živahnimi patrijotičnimi ovacijami.

Razne vesti.

* (Sin — morilec svoje matere.) V ogerski vasi Hodonó ponarejal je branjevec Jurij Miloš menice na materino ime. 4. t. m. pa resno zahteva, naj mati poplača menice. Ker se mati odločno brani plačevati dolgov, katerih sama ni naredila, zgrabi nečloveški sin sekuro in ubije ž njo svojo majko. Po tem zločinu stika po sobi in išče, in išče, kje bi se dobilo kaj evenka. Ravno prične ropati v krvi na tleh ležečo usmrteno mater in preštevati najdeno vsoto 312 gld., kar ustopi domača služkinja v sobo. Zlodejec ne pomišlja dolgo, zgrabi zopet krvavo sekuro in useka dvakrat nepovabljen deklico po glavi, da se takoj mrtva zgrudi na tla poleg svoje gospodinje. Dvojni morilec brzojavi nato svojemu bratu ter pobegne.

* (Poneverjenje.) Napolitanske nove ljudske banke ravnatelj poneveril je 147.000 lir v zlatu, popustil ponarejenih menic za 132.000 lir ter pobegnil.

Za vnanjo porabo. Pri protinu in trganji, bolečinah po udih in vsakovrstnih unetjih pokazalo so je posebno uspešno Moll-ovo „Francosko žganje“. Steklenica stane 90 kr. Vsaki dan ga razpošilja po poštenu povzetju A. Moll, lekarnar in c. kr. dvorni založnik na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov preparat z njegovo varstveno znamko in podpisom. 12 (31 16)

Poslano.

Neustein-ove posladkorjene kri čisteče pile svete Elizabete,

skušeno in od znamenitih zdravnikov priporočano sredstvo proti zabasanju. — 1 škatljica a 15 pil 15 kr., 1 zavoje = 120 pil 1 gld. a. v. — **Pred ponarejanjem se jako svari.** — Pristne so samo, če ima vsaka škatljica rudeče tiskano našo protokolovano varstveno znamko „Sveti Leopold“ in našo firmo lekarnar „pri sv. Leopoldu“, Dunaj, mesto, Ecke der Spiegel- und Plankengasse. — V Ljubljani se dobivajo pri gosp. lekarni G. Piccoli-ji. (759—12)

Spominjajte se dijaške in ljudske kuhinje pri igrah in stavah, pri svečanostih in oporokah, kakor tudi pri nepričakovanih dobitkih. (161-0)

„LJUBLJANSKI ZVON“
stoji (331—287)
za vse leto gld. 4.60; za pol leta gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Javna zahvala.

Podpisani odbor šteje si v prijetno dolžnost, tem potom izrekat najtoplejšo zahvalo slav. deželnemu odboru za brezplačno prepustitev redutne dvorane, slav. filharmoničnemu društvu za brezplačno prepustitev pohištva in glasovira; dalje gg. V. Moser-ju, Avg. Nebenfürher-ju in Ivanu Meden-u za preprijazno sodelovanje pri zadnjem koncertu dne 8. t. m. in gg. H. Turk-u in J. Zalaznik-u za blagovoljno prodajo ustupnic.

Odbor
slov. del. pevskega društva „Slavce“.

Zahvala.

„Matica Slovenska“ podarila je „Bralnemu društvu“ v Mengši lepo število knjig. Za ta obili dar se udano podpisana v imenu vseh društvnikov najtopleje zahvaljuje.

Mengeš, dne 13. grudnia 1888.

Ivan Levec,
predsednik.

H. Paternost,
tajnik.

Zahvala.

Povodom praznika štiridesetletnice vladanja Nj. Velečastva poslalo je slavno upravnništvo „Maticе Slovenske“ podpisanemu 2 izvoda „Spomenika“ in 6 izvodov „Zgodovine avstrijsko-ogerske monarhije“ v razdelitev posamičnim šolam Sevnškega šolskega okraja, za kateri preblagi dar se v imenu dotičnih gg. šolskih vodij od srca zahvaljujem.

V Reichenburgu, dne 12. decembra 1888.

Fran Jamšek.

Loterijske srečke 12. decembra.

V Brnu: 13, 22, 8, 62, 41.

Tujci:

14. decembra.

Pri **Slonu**: Steindler, Eberhard z Dunaja. Lengyel iz Vel. Kaniže. — Pollak iz Zagreba. — Pansa iz Florencije. — Zechner iz Brežice. — Odak iz Inomosta. — Muchwič iz Pleše. — Podboj iz Beljaka. — Podboj iz Kamnika.

Pri **Mališt**: Kluner, Neumayer, Hecht z Dunaja. — Reihard iz Trsta. — Hafner iz Škofjeloke. — Reiling iz Monakovega.

Pri **bavarskem dvoru**: Peteln iz Kočevja.

Umrli so v Ljubljani:

14. decembra: Janez Princ, kajzar, 52 let, Hauptmanica št. 12, za spridenjem črev.

V deželnej bolnici:

11. decembra: Ana Zabret, delavka, 40 let, za jetiko.

12. decembra: Jožef Bregar, krojač, 51 let, za jetiko.

13. decembra: Helena Stefe, kuharica, 50 let, za jetiko. — Marjana Ferjančič, p. sestrica, 61 let, za pšenom.

V vojaški bolnici:

13. decembra: Tomaž Waldman, topničar, 20 let, za spridenjem krvi.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
14. dec.	7. zjutraj	752.5 mm.	— 10.4° C	sl. svz.	jas.	
	2. popol.	750.2 mm.	— 4.0° C	sl. sev.	jas.	0.00 mm.
	9. zvečer	749.2 mm.	— 8.8° C	sl. svz.	jas.	

Srednja temperatura — 7.7°, za 6.7° pod normalom.

Dunajska borza

dne 15. decembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	81.85	82.10
Srebrna renta	82.40	82.60
Zlata renta	109.15	109.80
5% marcna renta	97.65	97.85
Akcije narodne banke	876.10	875.10
Kreditne akcije	304.70	306.80
London	121.85	121.80
Srebro	—	—
Napol.	9.62 1/2	9.62
C. kr. cekini	5.77	5.77
Nemške marke	59.72 1/2	59.67 1/2
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld. 134	gld. 40 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	171
Ogerska zlata renta 4%	101	60
Ogerska papirna renta 5%	92	80
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	104	75
Dunava reg. srečke 5%	100 gld. 123	—
Zemlj. obl. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	123	—
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	—	—
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	99	70
Kreditne srečke	100 gld. 184	80
Rudolfove srečke	10	50
Akcije anglo-avstr. banke	120	75
Tramway-društ. velj. 170 gld. a v.	222	75

Št. 4.

(861—1)

Mesto zdravnika

za sodnijski okraj Podgrad v Istri

razpisuje se z letno plačo 800 gld. in potno odškodnino (pavšalom) 200 gld. Zdravnik stanovati mora v Podgradu, kjer je sedež okrajni sodnji in drugim uradom, mora imeti svojo lekarno in govoriti jeden slovanski jezik.

Natančnejši pogoji leže na ogled pri podpisnem odboru in se na zahtevo tudi dopošljejo.

Prošnje za to mesto poslati je podpisnemu odboru v 6 tednih.

Okrajni zdravstveni odbor Podgrad v Istri,
dne 15. decembra 1888.

Na najnovejši in najboljši način

umetne

(825—5)

zobe in zobovja

ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije, — odstranjuje zobne bolečine z usmrtenjem živca

zobozdravnik A. Paichel,

poteg hradeškega (celjarskega) mostu, I. nadstropje.

Dva učenca

vsprejmeta se takoj v neko večjo prodajalnico z mešanim blagom na Dolenjskem.

Kje? pove upravnništvo „Slov. Naroda“.

(835—6)

Št. 18.974.

(809—3)

Razglas

mladeničem, kateri stopajo v vojaško dobo.

Zaradi prihodnjega vojaškega nabora, ki bode 1889. leta, mestni magistrat javno naznanja:

1. Vsi tu prebivajoči mladeniči, kateri so se porodili v letih 1869, 1868, 1867 in 1866. se morajo zglasti tekom

meseca decembra letošnjega leta

pri podpisanem uradu, ako ne, vsakega zadene kazni po §. 42. vojnškega zakona.

2. Kar je mladeničev, ki nimajo v Ljubljani domovinstva, ti naj soboj prineso dokazila o starosti in pristojnosti.

3. Začasno odsotne ali pa bolne mladeniče smejo zglasti stariši, varuhi ali pooblaščenici.

4. Oni, kateri si mislijo izprositi začasno osvoboditev od vojaščine ali pa druge zakonito dopuščene olajšave pri spolnjevanji vojnške dolžnosti, morajo tekom meseca januarja 1889. l. izročiti podpisanemu uradu rodbinske listine in druge potrebne svedoče.

5. Dolžnosti oglasa ne more izogniti se nihče z izgovorom, da za to dolžnost ni vedel.

Mestni magistrat Ljubljanski,

v 16. dan novembra 1888.

Sledeče zahvalno pismo je došlo od Nj. prejasnosti:

Spoštovani gospod!

Izvleček olja za sluh

c. kr. sekundarskega zdravnika dr. Schipka ozdravil je popolnoma mojo zelo zastarelo gluho, katero sem dobil pri obleganji Sebastopolja. Sedaj sem vsled rabe tega zdravila popolnem zadobil svoj sluh, za kar Vam s tem izrekom javno zahvalo ter priporočam slednjemu, ki je gluha, to neprecenljivo sredstvo.

V Kovnu.

Knez Ivan pl. Gintov.

Ta

izvleček olja za sluh

c. kr. sekundarskega zdravnika dr. Schipka dobiva se z navodilom, kako rabiti, po 1 gld. 50 kr. v glavni zalogi Frana Giacomelli-ja, Wien, Fünfhaus, Stadiongasse 1. (781—3)

Takoj delujoče.

Uspeh zjamčen.

Neizogibljivo!

Denar dobi vsaki takoj povrnen, pri katerem ostane moj sigurno delujoči

ROBORANTIUM

(brado ustvarjajoče sredstvo)

brez uspeha. Ravno tako sigurno pri plešah, izpalih in osivelih lasih. Uspeh po večkratnem močnem utrenji zjamčen. Pošilja v steklenicah po 1 gld. 50 kr. in v steklenicah za poskus po 1 gld.

J. Grolich v Brnu.

V Ljubljani se dobiva pri g. Eduardu Mahr-u; v Trstu A. Praxmarer, P. Prendini; v Gorici lekar C. Cristofaletti; v Reki lekar J. Gmeiner; v Celji Ed. Pellé; v Mariboru J. Martinz; v Gradci: Kasp. Roth, Murplatz 1.

Tam se tudi dobi:

Eau de Hébé, orijentalno lepčilno sredstvo, ki nareja nežnost, belino in obilnost telesa, odstranjuje pege in lase — cena 85 kr.

Ni sleparija!

(651—5)

Marijacejske kapljice za želodec,

izvstno uplivaajo pri vseh boleznih želodca.

Neprekosljive pri pomanjkanji slasti do jedi, slabem želodci, smrdeli sapi, napenjanji, kislem podiranji, koliki, želodčevem kataru, zgagi, ako se nareja pesek in pšeno ter se nabira preveč sleza, pri zlatenici, gnjusu in bljuvanji, glavobolji (če izvira bolečina iz želodca), krči v želodci, zapiranji ali zabasanji, preobloženji želodca z jedjo ali pijaco, glistah, boleznih na vratu, na jetrih ali zlati žili. — Cena steklenici z navodilom, kako se rabi, 40 kr., vel. steklenici 70 kr.

Glavno zalogo ima lekar

KAROL BRADY v Kromerizu (Moravsko).

Marijacejske kapljice neso nikako tajno sredstvo. Njih sestavine navedene so na navodu, kako rabiti, ki se pridene vsakej steklenici.

■ Pristne v skoro vseh lekarnah. ■

SVARILO! Pristne Marijacejske kapljice se mnogokrat ponarejajo in posnemajo. — Da so pristne, mora vsaka steklenica imeti rudeč zavitek z gorenjo varstveno znamko in z navodom, kako rabiti, ki se pridene vsakej steklenici, opomniti je, da mora biti navod tiskan v tiskarni H. Gusek-v Kromerizu.

Pristne imajo: V Ljubljani: lekar G. Piccoli, lekar Jos. Svoboda. — V Postojni: lekar Fr. Bencardich. — V Škofji Luki: lekar Karol Fabiani. — V Radovljici: lekar Aleksander Roblek. — V Rudolfovcu: lekar Dominik Rigoji, lekar Bergmann. — V Kamniku: lekar J. Močnik. — V Črnomlju: lekar Jan. Rihacek.

Za Božič

priloga

RUDOLF KIRBISCH,

sladničar v Ljubljani, na Kongresnem trgu,

največje in najcenejšo izber

sladornega blaga

in

(823-7)

obeskov za božično drevesce.

Vnanje naročbe se hitro izvrše in franko se pošiljajo na vsako pošto zabojski z dobro izbranim božičnim blagom po 2 gl. in več.

Vino lastnega pridelka grajšine Bisag (Hrvatsko)

iz let 1883 dalje in sicer: grahovina, muskatelec, rulandec, bela skadarka, slankamenka, kraljevina, nadalje rdeče vrste burgundec in kosovina (Zimmt- traube) v količinah po 1 hektoliter in več. Cene nizke. Pri vseh vrstah se jamči, da je vino čisto, neponarejeno prirodno. Uzorci so na zahtevanje na razpolaganje. Več pove oskrbnitvo grajšine grofa Draškovića, Bisag, pošta Novimarof, brzojavna postaja: Sv. Ivan-Zelina. (822-4)

„Kmetovalec“

je jedini slovenski, gospodarski list s podobami. „Kmetovalec“ izhaja dvakrat na mesec na celi polji. „Kmetovalec“ prinaša poljedelske, živinarske, vinarske in druge članke, gospodarske novice ter daje naročnikom svojim dobre gospodarske svete. „Kmetovalec“ stoji na leto 2 gl., za gg. učitelje in knjižnice ljudskih šol pa le 1 gl. Naročniki, ki vstopijo med letom, dobé vse izide številke tistega letnika. (103-22)

KMETOVALEC.

Ilustriran gospodarski list s priložo „Vinar“.

Uradno glasilo kmetovalec in vinarstva.

Urednik: Dr. Anton Uršič.

Glavna urednica: Marija Uršič.

Glavna urednica: Marija Uršič.

Glavna urednica: Marija Uršič.

Glavna urednica: Marija Uršič.

Glavna urednica: Marija Uršič.

Glavna urednica: Marija Uršič.

Glavna urednica: Marija Uršič.

Glavna urednica: Marija Uršič.

Glavna urednica: Marija Uršič.

Glavna urednica: Marija Uršič.

Glavna urednica: Marija Uršič.

Glavna urednica: Marija Uršič.

Glavna urednica: Marija Uršič.

Glavna urednica: Marija Uršič.

Glavna urednica: Marija Uršič.

„Vrtnar“

je list s podobami, ki prinaša sadjarske in oplohi vrtinarske članke. „Vrtnar“ izhaja dvakrat na mesec. „Vrtnarja“ dobé naročniki „Kmetovalec“ zastonj.

Jedino pristni, izvrstni, na razstavah v Trstu in v Ljubljani odlikovani

brinjevec

kot pijača in izvrstno zdravilo zoper vodenico, zapiranje vode in obtežave želodca, od zdravnikov priporočan, prideluje in prodaja v steklenicah po 1 liter in več

Anton Uršič

v Šent Vidu pri Vipavi.

(846-3)

SKLADIŠČE

FILIP TIČHO v BRNU

Zelny trh št. 21 in Radničná ulice št. 17.

Brnsko zimsko blago za obleko, izvrstne baže, 135 cm. šir. ko. čista volna. Za celo moško obleko. Gl. 5.—.

Blago za ženske obleke, najnovejše in najelegantnejše, za jesensko in zimsko sezono, 100 cm. široko. Za 1 obleko 10 metrov gl. 4-50.

Domače platno vkupe 30 vatlov. 1 kos $\frac{1}{4}$ gl. 4-50. 1 kos $\frac{1}{2}$ gl. 5-50.

Noppe-loden, čista volna, najnovejše za jesensko in zimsko obleko. Za 1 obleko 10 metrov gl. 3.—.

Rumburško likovano statvino platno $\frac{1}{4}$ široko, zlasti za moško perilo pripravno. 1 kos 30 vatlov gl. 6-50.

Ženske srajce iz dobrega šifona ali modnega platna, s širokimi čipkami, zadostne velikosti. 6 kom. gl. 3-75.

Rumburški ôksford, (pristne barve) v najnovejših vzorcih, 1 k. 30 vat. la. baže gl. 6-50. 1 k. 30 vat. gl. 4-50.

Ostanek posobne preproge, 10-12 metrov dolg, — v vseh barvah, le la. baže gl. 3-50.

Sternberški KANEVAS 1 vatel širok, v vseh barvah, progast in križast, gar. pristne barve. 1 k. 30 vat. gl. 5.—. 1 k. 30 vat. la. baže gl. 6.—.

Zimsko žensko ogrinjalo, $\frac{1}{4}$ dolgo, čista volna, gl. 2. **Double-Velour-ogrinjalo,** $\frac{1}{4}$ dol., čista volna, gl. 3-25.

ŠIFON, jako dobro baže, posebno pripraven za moško, žensko in otroško perilo. 90 cm. širok, 1 kos 30 vatlov. Ivrste gl. 4-50, IIvr. gl. 5-50, IIIvr. gl. 6-50 in 7-50.

Modni barhant v najlepših vzorcih za obleko. se sme prati, za kar se jamči, 60 cm. širok, 10 met. gl. 3-50. **Valerijna flanela,** najnovejše za obleke, 10 metrov gl. 3-80.

(5) Uzorci in ceniki na zah evanje (769) zastonj in franko. Razpošilja se proti poštnemu povzetju.

Razpis.

Živinozdravnik,

kateri bi se naselil v Radovljici, dobi 300 gl. letne podpore iz deželne zaklade.

Prošnjiki za to podporo pošljejo naj svoje prošnje z dokazili o živinozdravniški sposobnosti

do 31. decembra 1888

deželnemu odboru kranjskemu.

(852-3)

Gospodu G. PICCOLI-ju,

lekarju „Pri angelju“ — v Ljubljani.

Moj sin je trpel skozi dve leti vsled gastralgije, slabega prebavanja in želodnega krča, da ga je ta bolezen vsega shujšala in skoro uničila. Pri njem poskušal sem vsa sredstva, ki nam jih naša veda zadaje in tudi nesem pozabil najrazličnejših rudninskih vod. Toda zboljšek bil je le za malo trenotkov. Slednjič si domislim, poslužiti se Vaše zelo pohvaljene esence za želodec in uspeh je bil tako nagel in sijajen, da je moj sin, porabivši samo 6 steklenic, popolnomo zdravil. (208-1)

Pri takem uspehu morem Vašo esenco le najgorkeje priporočati vsem trpečim vsled stabe prebave, zlate žile itd., ter Vas tudi pooblastim, da to spričevalo moje hvaležnosti kot v resnici zasluženno pohvalo tudi razglasite.

V Trstu 1887.

Dr. Leon Levi.

V steklenicah po 15 kr. dobiva se v skoro vseh lekarnah na Štajerskem, Koroškem, v Trstu, na Primorskem, Tirolskem, v Istri in Dalmaciji. — V Rudolfovem se dobiva v lekarni Rizzoli-jevej. (208-36)

Gg. šolskim predstojnikom in učiteljem

(223-43)

priloga

ANDREJA DRUŠKOVIČA

trgovina z železnino in orodjem

na Mestnem trgu št. 10

vsa vrtnarska orodja, kakor tudi orodja za sadjarejo in obdelovanje sadnih dreves, in sicer: drevesna strgulja, škarje za gosence, ročna lopatica, drevesna žaga, sadni trgač, drevesne škarje, cepilnik, cepilnik za mladiče, cepilni nož, vrtnarski nož in drevesna ščetka. Orodja so vsa na lepo popleskani leseni plošči urejena in po prav nizki ceni.

Za najboljše priznani (Patent STRAKOSCH & BONER)

stroji za pranje in ovijanje, valjavnice za perilo (monge)

najnovejše konstrukcije,

za domačo rabo, hotele, kopeli i. t. d. i. t. d. i. t. d.

Dalje mlatilnice, katere gonijo konji in voda, dalje take, ki se gonijo z roko in geplom, rezilnice za krmo in plugi, raznovrstni trieri, mlinci za debelo moko in tlačilnice za sadje, vinske stiskalnice in stiskalnice za ovočje, mreže za obiranje grozdja, rezilniki za repo, šivalni stroji in proti ognju in ulomu varne blagajnice najboljših fabrikacij, dobé se v največji izbi in po najnižji tovarniški ceni pri

FRANU DETTER-JI,

v Ljubljani, na Starem trgu hiš. šte. 1, nasproti železnemu mostu.

Svarilo!

Nekaj časa klatijo se tuji agentje po naši in po sosednjih deželah in usiljujejo gospodarjem in posestnikom za drag denar stroje, ki neso za rabo, svarim torej velečastito p. n. občinstvo, ki stroje potrebuje, pred takimi ljudmi, katerih ne poznajo, in so celo tako predrzni, da trdijo, da sem je jaz poslal.

Jaz imam specijelno le agenta Janeza Grebena, ki ima moje legalizovano pooblastilo, ter ga pokaže, če se zahteva, priporočam torej, da se zaupno nanj obračate, in če to ni mogoče, pa neravnost na mene.

(417-15)

Božična in novoletna darila
v urah,
zlatnini in srebernini
 priporoča in prosi obilna naročila udano
FRIDERIK HOFFMANN
 urar na Dunajske cesti. (860—1)

V „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani
 je izšla knjiga:
Ukrajinske dume.
 Češki spisal E. Jelínek. — Poslovenil Podvidovski.
 Mala 8°, 84 strani. Cena 15 kr., po pošti 20 kr.

Hiša na prodaj.
 Hiša prtilčna z vrtom, prav na lepem prostoru, pri-
 pravna za krmo ali prodajalnice, se prostovoljno po
 nizki ceni prodaja. — Natančnejše se izve pri lastniku
 A. Drašler-jl v Borovnici. (49—3)

!Vsi stroji za kmetijstvo!
 zlasti za sedanjo sezono.
Rezilnice za krmo
 — po najnovejših sistemih. —
 Izdeluje jih v 30 različnih številkah in garantuje, da so
 dobro narejene, prodaja po ceni in po najugodnejših
 pogojih
IG. HELLER, Wien, II., Praterstrasse Nr. 78.
 Obširni katalogi na željo zastoj in franco.
 Vsako vprašanje se radovoljno odgovori.
 Jamstvo za dober material in največji uspeh.
 Posredovalci se želé in dobro nagradé, zanesljivi agenti
 se iščejo. (746—7)

Št. 741.

Razpis.

(857—2)

V dodatku k tukajšnjemu razpisu dne 21. marca t. l., št. 741, se zaradi oddaje mizarskega, ključavničarskega, pleskarskega in steklarskega dela glede dozidanja blaznice na Studenci razpisuje pismena ponudbena obravnava do uštetega

24. decembra 1888. leta.

Po skupinah razvrsteno delo je proračunjeno, in sicer:

a) mizarsko delo na	4468	gid.	46	kr.
b) ključavničarsko „ „	4104	„	44	„
c) pleskarsko „ „	804	„	20	„
d) steklarsko „ „	760	„	72	„

To delo se bode oddalo razvrsteno po posameznih obrtniških skupinah proti plačilu dovršenega dela na podlagi jednotnih cen.

Dotični stavbinski podatki, namreč: splošni in posebni stavbinski pogoji, proračuni, črteži i. t. d. so na razgled v pisarni deželnega stavbnega urada v deželnem dvorcu, v Gosposkih ulicah št. 2, I. nadstropje na vrt, v navadnih uradnih urah.

Ponudniki naj svoje ponudbe vsaj do 24. decembra t. l. do 12. ure dopoldne pri uložnem zapisniku uložé.

Ponudbe morajo biti pisane na kolek za 50 kr. in zapečatene in z napisom na zavitku: „Ponudba za delo pri dozi-
danju blaznice na Studenci“. Vsaki ponudbi se mora priložiti 10% jamčevina zgoraj naznanjene dražbene cene, bodi si v gotovini ali v hranilničnih knjižicah kranjske hranilnice ali v avstrijskih državnih dolžnih pismih po sedanji tržni ceni (kursu), ako ta ne presega imenske vrednosti. Dovoljeno pa je tudi, da se jamčevina poprej uloží pri deželni blagajnici proti potrjilu in to potrjilo pridene ponudbi.

Vsak ponudnik se mora v ponudbi izjaviti, da pozna predmet dela in vse stavljene pogoje in da se tem pogojem pravomočno podvrže.

Ponudniki naj razločno s številkami in z besedami zapišejo svoj ponudni znesek v jednotnih cenah in koliko odstotkov odjenjajo od jednotnih dražbenih cen in naj ponudbi pristavijo kraj in dan, potem lastnoročni podpis krstnega in rodbinskega imena, svoj posel in bivališče.

Deželni odbor si pridržuje pravico, izmej ponudnikov izbrati si po svoji razbornoosti podjetnika brez ozira na to, koliko odstotkov kdo odjenja, ali pa po okoliščinah razpisati novo obravnavo.

Oziralo se bode le na pismene, v razpisni dóbi uložene ponudbe.

Od deželnega odbora kranjskega,
 v Ljubljani, dné 12. decembra 1888.

**Najboljši in najpripravnější način hranjevanja
 je gotovo**

zavarovanje življenja.

Zavarovanje življenja koristno je vsakemu, **neobhodno potrebnó pa oním, ki imajo skrbeti za rodbino.** Naše življenje odvisno je od tolikernih slučajnosti, da ne smemo nikdar puščati iz oči bodočnosti onih, ki so nam dragi in za katere skrbeti smo obvezani. Najboljši pripomoček za to je zavarovanje življenja, katero je urejeno tako, da daje priliko vsakemu udeleževati se njegovih dobrot.

Za neznaten denar more se zavarovati kapital, ki se izplača po smrti preostalej rodbini, ali dota, ki se izplača otroku, kedar doživi 18., 20. ali 24. leto. Poslednje zavarovanje važno je zato, ker se zavarovana dota izplača tudi tedaj, ko bi oni, ki jo je zavaroval, umrl takoj potem, ko je uplačal prvi obrok, in ker se vsa uplačana premija vrne, ko bi zavarovani otrok umrl pred dogovorjeno starostjo.

More se pa tudi zavarovati kapital, ki se izplača zavarovancu samemu o dogovorjenej starosti (n. pr. v 40., 50. ali 60. letu), ali pa njegovim dedicem, ko bi utegnil umreti prej.

Vse te načine zavarovanja upeljuje ima **vzajemno zavarovalna banka „SLAVIJA“ v Pragi,** katere prednost je še to, da je pri njej vsak člen brez kacega posebnega priplačila deležen vsega čistega dobička, ki je leta 1887. iznašal 10%, v prejšnjih letih pa tudi že po 20%, 25%, celo 48%.

Konci leta 1886. bilo je pri banki „SLAVIJA“ za življenje zavarovanih 40.497 oseb za 22,835.193 goldinarjev.

Vsa pojasnila daje brezplačno

(233—75)

glavni zastop banke „SLAVIJE“ v Ljubljani,
 v lastnej hiši (Gospodske ulice 12).

ZBIRKA DOMAČIH ZDRAVIL, kakor jih rabi slovenski narod. S poljudnim opisom človeškega telesa.

Izdal in založil **Dragotin Hribar.**

Odobril **br. Edvard Benedičič,** nadzdravnik usmiljenih bratov
 v Št. Vidu na Koroškem.

Ta slovenskemu narodu zelo koristna knjižica dobiti je v
 „NARODNI TISKARNI“ v Ljubljani, Gospodske ulice št. 12. —
 Stane 40 kr., po pošti 45 kr.

Za Božič priporočata **FERD. BILINA & KASCH** v Ljubljani, Židovske ulice št. 1

svojo veliko izber **najfinejših, nezlomljivih punčič,** ki se
 smejo tudi prati, v novej in elegantnej opravi.

Velika zaloga oblečenih in neoblečenih punčic, ki se
 tadi oblečejo, kakor kdo želi; poleg tega različnih punčic in igrač
 iz gumija.

Največja zaloga rokovic od vsakovrstnega usnja, lastni
 izdelek, pletenih iz volne in trikot, s podlago in brez nje.

Najnovejše kravate za gospode, od najcenejše do naj-
 finejše, v vsakej obliki, z novimi kravatkami iglami vred.

**Novosti: listnice, visitiers in tobačnice, hlačniki, ovrat-
 niki in manšete, gumba za srajce, najfinejši francoski in angle-
 ški parfum in raznovrstna mila i. t. d. i. t. d.**

(851—2)

Zaloga pristno ameriškega

perila iz kavčuka ali Celluloid-perila.

Cene so vsem predmetom nizke.

Za čas stavbe

priporočata

ANDREJA DRUŠKOVIČA.

Mestni trg št. 10 trgovina z železnino Mestni trg št. 10

v velikem izboru in po zelo nizki ceni

okove za okna in vrata, storje za štokodoranje, drat
 in cveke, samokolnice, vezi za zidovje, traverze in
 stare železniške šine za oboke, znano najboljši Kam-
 niški Portland in Roman cement, skiejni papir (Dach-
 pappe) in asfalt za tlak, kakor tudi lepo in močno
 narejena štedilna ognjišča in njih posamezne dele.

Pri stavbah, kjer ni vode blizu, **neobhodno potrebne**
 vodnjake za zabijati v zemljo, s katerimi je mogoče v
 malo urah in z majhnimi stroški na pravem mestu do
 vode priti; ravno tako se tudi dobivajo vsi deli za sko-
 pane vodnjake: železne cevi in železoliti gornji stojali,
 kakor tudi za lesene cevi mesingaste trombe in ventile
 in železne okove. (224—43)

Za poljedelstvo:

Vsake vrste orodja, kakor: lepo in močno narejeni plugi in
 plužne, železne in lesene brane in zobovje zanje, motike, lo-
 pate, rovnice, krampe i. t. d. Tudi se dobiva zmirom sveži
 Dovski mavec (Lengenfelder Gyps) za gnojenje polja.

!! Noben cilinder več ne bode počil!!

streščasti in kroglasti cilindri

PATENT MARIJAN
(z varstveno znamko)

dobivajo se samo v c. kr. tovarniški zalogi

P. KAJZEL-a,
trgovina s steklom, (451-19)
v Ljubljani, Stari trg št. 15.

Pred ponarejenimi cilindri brez varstvene znamke se svari.

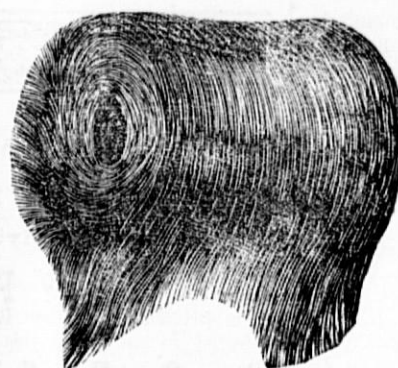
ILUSTROVAN
NARODNI KOLEDAR
za leto 1889.

Uredil, izdal in založil Dragotin Hribar.

Dobiva se v „Narodni Tiskarni“ in v bukvarni J. Glontinjevi v Ljubljani. — Cena 40 kr., po pošti 45 kr.

Vsebina: Popolen kalendar, koledar, kateremu so pridejana tudi slovanska imena, in cerkveni koledar. Nadalje: Genealogija cesarske hiše. Sedanjci vladarji evropski. Splošne določbe c. kr. pošte. Brzojavni cenik. Lestvica za pristojbine kolekov. Sejmi na Kranjskem. — Zabavni del: Stiridesetletnica vladanja cesarja Frana Josipa I. Naši zaslužni možje. Božja pota Slovencev. Na sveti večer. Smešnice. — Naznanila.

HENRIK KENDA v LJUBLJANI.

Kožuhovi mufi.

Franc. Canin.

gld. 4-10.

Biber.

gld. 8-50.

Chinchila.

gld. 5-50.

Šakal.

gld. 6-70.

Zimski zajec.

gld. 5-50.

Oposum.

gld. 5-30.

S hermelinom podložen.

gld. 9-30.

Mouflon.

gld. 9.—.

Svilnati črni zajci.

Št. 1	2	3	4	5
gld. —90	1-15	1-50	1-90	2-60

Svilnata črna opica.

Št. 1	2	3	4	5
gld. 2-80	3-50	4-50	5-25	6-80

Astrakan in pliš.

Št. 1	2	3	4	5
gld. 1-25	1-50	1-90	2-50	3-90

Svitli črni Castor

Št. 1	2	3	4	5
gld. 5-20	6-90			7-60

Sealskin

Št. 1	2	3	4	5
gld. 3-90	5.—	6-90	7-50	9-50

(temnorjava mehka žlahtna najbolj moderna kožuhovina).

Prva domača obrtnija v Kočevji

v izdelovanju lesenega galanterijskega, košarskega blaga in palic.

Usojamo se udano naznanjati, da imamo od danes tukaj v Šelenburgovih ulicah št. 4 v Schleimerjevi hiši

permanentno razstavo

naših izdelkov, da jih blagovolji ogledati velečastito tukajšnje in vnanje občinstvo, in omenjamo, da so vse razstavljene reči tudi **prodane** in da se tu vsprejemajo naročila za veliki promet ter se slednjemu ceno in rečno postreže.

Vsi v našo stroko spadajoči predmeti se najlepše naredijo po vsakršnih, nam predloženih vzorcih, in to jako okusno in po ceni.

V tukajšnjem Rudolfinumu razstavljena dela naše obrtnije nahajajo občno častno priznanje in vedno bodemo gledali na to, da si le z **vzledno lepim blagom** pridobivamo zaupanje in znaten krog kupovalcev.

S prošnjo za mnogobrojen obisk se znamenjuje z velespoštovanjem

(853-2) za prvo domačo obrtnijo v Kočevji: Stampfel.

NB. Pošiljkatve na ogled lesenega rezbarskega blaga in palic za sprehode pošljejo se radovoljno na željo v do 5 kilo teških poštnih zavojih.

J. Pserhofer-jeva

lekarna na Dunaji, Singerstrasse 15,
„Zum goldenen Reichsapfel“.

Kri čistilne kroglice, poprej „Univerzalne kroglice“ ime-
popo'no pravico, ker res je ni skoro bolezn, pri kateri bi ne bile že na
tisočkrat te kroglice pokazale čudovitega učinka svojega. V najtrdovratnej-
ših slučajih, ko so se druga zdravila zaman rabila, so te kroglice mnogo-
brojнокrat popolnoma ozdravile. 1 škatljica s 15 kroglicami velja 21 kr.,
1 zvitok s 6 škatljicami 1 gld. 5 kr., pri nefrankovane pošiljki po povzetju
1 gld. 10 kr.

Če se poprej pošlje denar, stane s poštnine prosto pošiljkatvijo vred:
1 zvitok kroglic 1 gld. 25 kr., 2 zvitka 2 gld. 30 kr., 3 zvitki 3 gld. 35 kr.,
4 zvitki 4 gld. 40 kr., 5 zvitkov 5 gld. 20 kr., 10 zvitkov 9 gld. 20 kr. —
(Manj, nego jeden zvitok se ne pošlje.)

Pristne kroglice so le one, katerih nakaznica ima
imenski poerk J. Pserhofer-jev in katere imajo na pokrovu
vsake škatljice isti imenski poerk v rdeči barvi.

Nebrojno pismem je došlo, v katerih se zahvaljujejo konsumenti teh krog-
lic za njih ozdravljenje po najrazličnejših in težkih boleznih. Kdor je le jeden-
krat jih poskusil, priporoča jih dalje.

== Tu navedemo le nekaj zahvalnih pism: ==

Schierbach, 17. febr. 1888.

Vaše blagorodje! Udano podpisani
prosi, da mi zopet pošljete štiri zvitke
vaših čistilnih in izvrstnih kri čistil-
nih kroglic.

S spoštovanjem

Ig. Neureiter, praktični zdravnik.

Hraše pri Smeledniku,
12 sept. 1887.

Blagorodni gospod! Božja volja je
bila, da so mi prišle Vaše kroglice v
roke in sedaj Vam pišem, kak uspeh
da so imele: Prehladila sem se bila v
otročej postelji, tako da nesem mo-
gla opravljati več dela svojega in bila
bi gotovo že mrtva, da me neso re-
šile Vaše čudovite kroglice. Bog bla-
goslovi Vas tisočkrat! Zaupam, da me
bodo kroglice Vaše popolnoma ozdra-
vile, kakor so drugim k zdravju po-
magale.

Terezija Knific.

Dunajsko Novomesto,
9. decembra 1887.

Vaše visokoblagorodje! Najtoplejšo
zahvalo izrekam v imenu 60letne tete
svoje. Trpela je za kroničnim katarom
v želodci in vodenico. Življenje bilo
jej je muka in mislila je, da je že
zgubljena. Slučajno dobila je škatljico
Vaših izvrstnih kri čistilnih kroglic,
in je ozdravila, ko jih je dije časa
rabila. S spoštovanjem

Jozefa Weinzettl.

Mitterinzersdorf pri Kirchdoru na Zgor.

Avstr., 10. januarja 1886.

Vaše blagorodje! Blagovolite mi po-
slati po pošti zvitke Vaših izvrstnih
kri čistilnih kroglic. Ne morem, da
ne bi Vam izrazila popolnega priznanja
glede vrednosti teh kroglic in pripo-
ročala jih bodem, kjer bo potrebnost
najtopleje vsem bolehalo. Pooblaš-
čam Vas, da to zahvalo moje smete
porabiti, kakor hočete. S spoštovanjem

Terezija Kastner.

Gottshard pri Kohlbadu,
v Av. Šlez., 8. oktobra 1886.

Vaše blagorodje! Prosim Vas pri-
jazno poslati mi 6 škatlic Vaših uni-
verzalnih kri čistilnih kroglic. Le Va-
šim čudovitim kroglicam se mi je za-
hvaliti, da sem rešena želodčne
moje bolezn, ki me je mučila pet let.
Jaz nikdar nečem biti brez teh krog-
lic in izrekam Vašemu blagorodju naj-
toplejšo zahvalo svojo. S spoštovanjem

Ana Zwickl.

Rohrbach, 28. febr. 1886.

Vaše blagorodje! V meseci novem-
bru m. l. naročil sem pri Vas zvitke
teh pil. Jaz in žena moja opazila sva
najboljši uspeh; oba naju je glava bo-
lela ter sva bolehalo za zabasanjem,
tako da sva že skoro obupala, če
tudi sva le 46 let stara. In glejte,
pile Vaše napravile so čudež in opro-
stile naju bolezn. S spoštovanjem

Anton List.

Ozebljinski balzam J. Pser-

hofer-ja, že več let priznan za
najboljše zdravilo proti ozebljini
vsake vrste, kakor tudi proti zasta-
nim ranam. 1 lonček 40 kr., s fran-
kovano pošiljkatvijo 65 kr.

Trpotčev sok, proti kataru,
hripavosti, kr-
čevitemu kašlju. 1 ltr. stekl. 50 kr.

Amer. mazilo za protin,
najboljše sredstvo pri vseh protin-
skih in revmatičnih boleznih, trganji
po udih, išiji, trganji po ušesih itd.
1 gld. 20 kr.

Prašek proti potenju
nog. Cena škatljici 50 kr., s fran-
kovano pošiljkatvijo 75 kr.

Balzam za gušo, najboljše
sredstvo
proti napenjanju vratu. 1 flacon
40 kr., s frankov. pošiljkatvijo 65 kr.

Tonnochinin-pomada
J. Pserhofer-ja, najboljše sred-
stvo, da lasje hitreje rastejo. 1 lon-
ček 2 gld.

Angl. čudoviti balzam,
1 stekl. 12 kr., 12 stekl. 1 gld. 20 kr

Razen tu navedenih preparatov so v zalogi vse v avstrijskih listih ob-
javljene domače in inozemske farmacevtske specialitete in se vsi predmeti,
ki bi jih morda ne bilo v zalogi, na zahtevanje točno in ceno preskrb.

Pošiljkatve po pošti se najhitreje izvrše proti predpošiljki
zneska, večje naročbe tudi proti poštnemu povzetju.

Če se denar naprej pošlje (najbolje po poštni nakaznici),
poštnina mnogo manj stane, kot pri pošiljkatvah s povzetjem.
Največ zgoraj imenovanih specialitet se tudi dobiva v Ljubljani pri gospodih
lekarjih G. Piccoli in J. Swoboda. (773-4)

Zdravilna esenca (Praške

kapljice) proti sprijenemu želodcu, slabemu
prebavljenju, vsakovrstnim trebuš-
nim boleznim, najboljše domače sred-
stvo. Steklenica 22 kr.

Fiakarski prašek, proti kataru,
hripavosti, kašlju i. t. d. 1 škatljica
35 kr., s frankov. pošiljkatvijo 60 kr.

Univerzalni obliž profesorja
Stendel-a, ki se je že večkrat pokazal za dobro
zdravilo, če se kdo udari ali ubode,
pri ulesih na nogah in trdovratnih
bezgavkah, bolečih krvavih žuljih,
črvu v prstu, pri ranjenih in unetih
prsih, protinskih tokih in jednaci
boleznih. 1 lonček velja 50 kr., s
frankovano pošiljkatvijo 75 kr.

Univerzalna čistilna sol

A. W. Bullrich-a. Izvrstno do-
mače sredstvo proti nasledkom te-
škega prebavljenja, kakor: glav-
bolju, omotici, krču v želodci, zgagi,
zlatej žili, zabasanju i. t. d. 1 paket
velja 1 gld.

Očesna esenca Romers-

hausen-a. 1 steklenica 2 gld. 50 kr., 1/2 ste-
klenice 1 gld. 50 kr.

Vabilo na naročbo.

Pred leti imeli smo „Slovenci“ hkratu troje humorističnih listov, sedaj pa, ko s koncem leta preneha še „ROGAČ“, ne imeli bi nobenega več. Ker bi to vsekakor bil nedostatek v našem javnem življenju, ker se v šalji obliki more marsikaj povedati, kar sicer ni možno, ker je še vedno mnogo predmetov za šale in dovtype, mnogo pa tudi taceh, ki si novega tacega lista želijo, sklenili smo izdajati z novim letom

„BRUS“

političen in šalji list,

ki bode izhajal 1. in 15. dne vsakega meseca. — „BRUS“ bode z odločno besedo, s satiro in humorjem razpravljaj dnevna vprašanja, pisal bode, kolikor razmere dopuščajo, svobodno ter skrbel čitateljem svojim za pouk in prijetno zabavo.

V ta namen prinašal bode poleg resnega in šaljivega gradiva vsakovrstnih izvirnih ilustracij, vmes pa tudi lepo izdelane podobe naših velmož. V prvi številki pride na vrsto prvi naš humorist, nepozabni Levstik, potem Prešeren in dr.

Rodoljube po vsem Slovenskem uljudno vabimo, da nas duševno in gnotno blagovoljno podpirajo pri tem podjetju. Čim večji bode sotrudnikov in čitateljev krog, tem boljši, tem raznovrstnejši bode list.

„BRUS“ stoji za vse leto 4 gld., za pol leta 2 gld., za četrt leta 1 gld.

Dopisi pošiljajo naj se na uredništvo, naročnina pa na upravništvo „BRUS“-ovo v „Narodni Tiskarni“, kjer se vsprejemajo tudi inserati, katerim se cena določa po dogovoru.

Uredništvo in upravništvo

„BRUS“-a.

(828—4)

8 hektolitrov dobre stare

slivovke

proda se po 50 gld. hektoliter. Na zahtevanje se pošlje pokušnja.

Fr. Prijatelj.

(844—3)

župan, Trzin, pošta Mokronog.

Trgovski pomočnik

za prodajalnico z mešanim blagom
vsprejme se takoj.

Ponudbe z naslovom „N. 15“ naj se pošiljajo upravništvu tega lista. (850—3)

Poezije

SIMONA GREGORČIČA.

II. zvezek. — Založil Josip Gorup.

Dobivajo se samo pri meni. Broširane po 1 gld., s pošto 5 kr. več; elegantno vezane po 1 gld. 60 kr., s pošto 5 kr. več. (439—44)

Naročila se najlažje izvršujejo po poštinih nakaznicah.

FRAN DEŽMAN,

knjižgovez v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 6.

Priporočljivo za zasobnike in krčmarje
na deželi!

Pivo v steklenicah,

ekspozitno pivo, ki se dolgo ohrani, in

močno pivo (dvojak)

iz pivovarne bratov Koslerjev, v zabojih po 25 in 50 steklenic.

A. MAYER-jeva

zaloga v Ljubljani. (243—30)

Seigel-ove čistilne kroglice.

Najboljše sredstvo proti zabasanju in otrpenju jeter. (855—11)

Te kroglice ne shušajo — kakor mnoga druga zdravila — stanja bolnikovega, dokler se boljši ne čuti. Njihov upliv je, če tudi mil, vendar popoln in brez neprijetnih posledic, kakor slabosti, ščipanja po trebuhu itd. itd. — Seigel-ove čistilne kroglice so najboljše sredstvo, ki se je kdaj izumilo. Očistijo čreva vseh dražjih tvarin in pustijo drob v zdravem stanju. Najboljše nahajajoče se sredstvo proti uničevalkama našega življenja — neprebavljivosti in otrplosti jeter. — Te kroglice obvarujejo pred mrzlico in vsakovrstnimi boleznimi, ker odstranijo iz črev vse strupene tvarine. Kroglice uplivajo hitro in vendar lahko, ne napravljajo bolečin. — Če imaš hud nahod ali ti preti mrzlica, te boli glava, čutiš bolečine v hrbtu in članah, odpravile ti bodo Seigel-ove čistilne kroglice nahod in pregnale mrzlico. — Obložen jezik s slanin okusom napravljajo škodljive snovi v želodcu. Nekaj doz Seigel-ovih kroglic bode očistilo želodec, odstranilo slab okus in zopet povrnilo slast do jedi, in s tem vrne se hkratu zdravje. — Večkrat prouzroči polstrohljena živila bljuvanje, slabosti in drisko. Če se čreva s Seigel-ovimi čistilnimi kroglicami očistijo taceh nesnag, minejo neprijetni učinki in zdravje se povrne. — Seigel-ove čistilne kroglice varujejo pred nasledki nezmerne uživanja jedi in pijače — če se uživajo, predno gremo spat — ne da bi kaj motile spanje. — Cena škatljici Seigel-ovih čistilnih kroglic je 50 kr. — Dobivajo se le v podolgastih škatljicah v vseh lekarnah Avstro-Ogerske.

Pred ničvrednimi izdelki, ki ocelo škodljivo uplivajo, se svari.

Lastnik „Shäkerjevega izvlečka“ in Seigelovih kroglic je A. J. White, Limited London, 35 Faringdon Road E. C.

Glavno zalogo in centralno razpošiljalnico ima Ivan Nep. Harna, lekarna „pri Zlatem levu“ v Kromerizu (na Moravskem) in se dobiva skoro v vseh lekarnah v Avstriji.

Imajo lekarne:

na Kranjskem, Koroškem, Primorskem: v Ljubljani, Velikovec, Wolfsherg, Ub. pl. Trnkoczy, G. Picoli; v Celovcu, Peter Birnbacher, Alf. Egger in W. Thurnwald; v Brezah, St. Mohorj, Preva ih, Gostentschnig; na Trbižu, v Beljaku, dr. Kumpf, Friedr. Scholz; v Ajdovščini, Idriji, Kamniku, Pulji, J. Cabuechio; na Reki, G. Prodani; v Gorici, J. Cristoforoletti, Pontoni, A. Gironzoli; v Trstu, Suttina A., al Camelo, Praxmarer A. al due Mori, J. Serravallo, al Redentore C. Zaneti, alla Sesta d'oro; Podgradom, Nic. Bar-Gionović; v Splitu, Alijanović, Toeigl; v Zadru, Androvič; v Sušaku pri Reki, v Novem pri Reki, v Malem Ločinju, O. Viviani. in skoro v vseh lekarnah ostalih mest države.

R. DITMAR^{jeva}

c. kr. priv.
tovarna za svetilnice

DUNAJ.

R. DITMAR^{jeva}

c. kr. priv.

Dunajska

bliskovna svetilnica 30"

(Patent 1888)

ima kroglasto, blestečo belo plame in

neznansko svetlobno silo 105 sveč,

katero so določila fonometrična merjenja gospodov

dr. Leonh. Weber-ja, kralj. profesorja na kralj. vseučilišči v Vratislavi in dr. Rud. Benedikt-a, docenta na c. kr. tehniške velike šoli na Dunaji, in se torej ne opira na kako poljubno trditev.

R. Ditmar-jeva c. kr. priv. bliskovna svetilnica 30"

se spodaj prižge, lahko uravnava in ugasne, je kolikor le mogoče enojno narejena ter je tudi ravnanje z njo jako preprosto, drži petroleja za deset ur ter je cenejša, nego druge svetilnice podobne konstrukcije domačega in inozemskega izdelka.

R. Ditmar-jevi c. kr. priv. meteorski svetilci s kroglastim plamenom

v velikosti: 15" 20" 25" 30" 35" 45"
s svetilno silo: 28, 45, 66, 76, 120, 157 sveč
dobé se primerno veliki

za namizne in viseče svetilnice, stenske svetilnice, laterne i. t. d. v vseh opravah in po vseh cenah. (550—19)

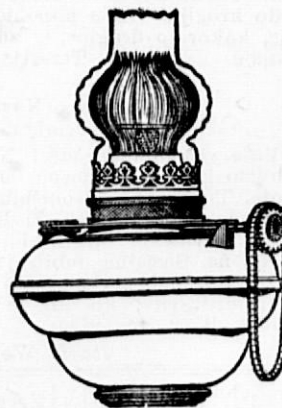
Ditmar-jeve svetilnice ima v zalogi vsaka boljša trgovina s svetilnicami.

R. DITMAR-jeve

bliskovne in meteorske svetilnice, namizne, viseče in stenske svetilnice

v največji izberi in po izvirnih cenah ima

FRAN KOLLMANN V LJUBLJANI. (551—19)

Bliskovni svetilec z ustarkom.